

ΓΡΑΠΤΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΑΙΟΥ-ΙΟΥΝΙΟΥ 2011

ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ Γ΄ΤΑΞΗΣ

Α΄ ΟΜΑΔΑ: (Να απαντήσετε σε τρεις ερωτήσεις)

1. Να δώσετε τους ορισμούς των παρακάτω ιστορικών όρων: α) περίοδος αντιβασιλείας (1833-1835), β) Χάτι Χουμαγιούν (1856), γ) Μεγάλη Ιδέα, δ) συνθήκη του Νεϊγύ.

2. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της πρώτης στήλης με τα στοιχεία της δεύτερης στήλης:

α΄ στήλη

β΄ στήλη

1. 1920	α. αβασίλευτη δημοκρατία
2. Αλέξανδρος Υψηλάντης	β. πτώχευση
3. σύνταγμα του 1844	γ. οικονομικός φιλελευθερισμός
4. Α΄ Έθνοσυνέλευση της Επιδαύρου	δ. εγκυκλοπαίδεια
5. 1893	ε. συνθήκη των Σεβρών
6. Ντιντερό	στ. Γενικός Επίτροπος της Αρχής
7. 1898	ζ. συνταγματική μοναρχία
8. Άνταμ Σμιθ	η. Διεθνής Οικονομικός Έλεγχος

3α. Στις παρακάτω προτάσεις να σημειώσετε ένα Σ, αν το περιεχόμενο είναι σωστό. Αν είναι Λ (άθος) να γράψετε το σωστό:

- α) Τα φυσικά δικαιώματα αποτέλεσαν θεμελιώδη πολιτική έννοια του Διαφωτισμού.
- β) Η ρωσοτουρκική συνθήκη του Κιουτσούκ Καϊναρτζή (1774) συνέβαλε στην οικονομική ανάπτυξη του υπόδουλου ελληνισμού.
- γ) Ο σουλτάνος αναγνώρισε τη δημιουργία της αυτόνομης Κρητικής Πολιτείας με ύπατο αρμοστή τον πρίγκιπα Κωνσταντίνο.
- δ) Ο Βενιζέλος συμφώνησε με το Στρατιωτικό σύνδεσμο και το βασιλιά να γίνουν εκλογές για την ανάδειξη συντακτικής Βουλής.

3β. Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων:

α) Ο Ι. Καποδίστριας εκλέχτηκε κυβερνήτης της Ελλάδας από την Εθνοσυνέλευση της.....

β) Τη νύχτα της 2^{ης} προς 3^{ης} Σεπτεμβρίου 1843 πολλοί πολίτες με επικεφαλής τον Δημήτριο Καλλέργη και τον αγωνιστή του '21.....συγκεντρώθηκαν έξω από τα ανάκτορα (σημερινή Βουλή) και απαίτησαν από τον Όθωνα να παραχωρήσει.....

γ) Οι βαλκανικοί πόλεμοι τερματίστηκαν με τη συνθήκη του (28 Ιουλίου 1913).

4. Ποιοι λόγοι ευνόησαν την ανάπτυξη του Φιλελληνισμού στην Ευρώπη και πώς το κίνημα αυτό βοήθησε την επανάσταση;

5. Ποιοι ασκούσαν αντιπολίτευση εναντίον του Καποδίστρια και ποια ήταν τα αποτελέσματα;

Β' ΟΜΑΔΑ: (Να απαντήσετε σε δύο ερωτήσεις)

- α. Ποιοι παράγοντες συνέβαλαν στη διαμόρφωση του Νεοελληνικού Διαφωτισμού, πότε εκδηλώθηκε και πού αποσκοπούσε;

β. Να αναφέρετε τους δύο βασικότερους εκπροσώπους και το έργο τους.
- α. Τι ήταν η «αρχή της δεδηλωμένης», ποιος και γιατί την εισήγαγε;

β. Ποια ήταν τα αποτελέσματα;
- Αφού μελετήσετε την παρακάτω πηγή και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφέρετε τις κύριες επιδιώξεις και τις αρχές λειτουργίας της Φιλικής Εταιρείας.

1. Ο όρκος των Φιλικών (αποσπάσματα)

Ορκίζομαι ενώπιον του αληθινού Θεού οικειοθελώς, ότι θέλω είμαι επί ζωής μου πιστός εις την Εταιρείαν κατά πάντα. Να μη φανερώσω το παραμικρόν από τα σημεία και λόγους της, μήτε να σταθώ κατ' ουδένα λόγον η αφορμή τού να καταλάβωσιν άλλοι ποτέ ότι γνωρίζω τι περί τούτων, μήτε εις συγγενείς μου, μήτε εις πνευματικών, μήτε εις φίλον μου. [...]

Τέλος πάντων ορκίζομαι εις σε, ω Ιερά Πατρίς [...] και εις την μέλλουσαν ελευθερίαν των ομογενών μου, ότι αφιερώνομαι όλος εις σε. Εις το εξής συ θέλεις είσαι η αιτία και ο σκοπός των διαλογισμών μου. Το όνομά σου ο οδηγός των πράξεών μου, και η ευτυχία σου η ανταμοιβή των κόπων μου. [...].

Ι. Φιλίμων, *Δοκίμιον ιστορικών περί της Φιλικής Εταιρείας* (1834), Γκράφια, Αθήνα 1971, σ. 17

4. Ποιες είναι οι κύριες θέσεις που διατυπώνονται στο υπόμνημα των επαναστατών του Θέρισου; Με ποια μέσα δηλώνουν οι επαναστάτες ότι θα επιδιώξουν να πραγματοποιήσουν τους στόχους τους;

2. Οι θέσεις των επαναστατών του Θέρισου, 1905

Οι υπογεγραμμένοι, αποτελούντες την εν Κρήτη αντιπολίτευσιν [ενν. προς τον πρίγκιπα Γεώργιο], συνελθόντες εν Χανίοις τη 26ην Φεβρουαρίου 1905, αποσκοπούντες εις την εκπλήρωσιν του Εθνικού Προγράμματος, αποφασίζομεν:

Α) Πρώτον και κύριον μέλημα ημών έστω η επίτευξις του από αιώνος επιδιωκομένου σκοπού, της ενώσεως της Κρήτης μετά της ελευθέρας Ελλάδος.

Β) Αδυνάτου αποβαίνοντος του σκοπού τούτου, θέλομεν επιδιώξει την πολιτικήν προσέγγισιν της πατρίδος προς την ελευθέραν Ελλάδα, μεταβαλλομένης από διεθνούς απόψεως της σημερινής καταστάσεως.

Γ) Μη εκπληρουμένου μηδέ του σκοπού τούτου θέλομεν επιδιώξει την αναθεώρησιν του ημετέρου συντάγματος κατά το πρότυπον του ελληνικού, όπως απαλλαγή ο τόπος του δεσποτισμού.

Του προγράμματος τούτου την πραγματοποίησιν θέλομεν επιδιώξει και δι' ενόπλων λαϊκών συναθροίσεων. [...]

Πηγή: Κ. Σβολόπουλος, «Η Κρητική Πολιτεία από το 1899», *Ιστορία του ελληνικού έθνους*, Εκδοτική Αθηνών, τόμ. ΙΔ', σ. 208-209.

(Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με 4 μονάδες)

Ρέθυμνο 24 Μαΐου 2011

Ο Διευθυντής

Οι εισηγητές
Γύπαρης Γεώργιος
Ψαράκη Μαρία
Σαράφη Πασχαλίνα
Βολτυράκη Δέσποινα
Λιανού Σοφία